

Dalende tro på stjernetegn

Heidi Marie Lindekleiv

heidiml@vl.no 22 310 427

Oppslutningen om Løven og Vannmannen er halvert på ti år. Men forskerne varsler en «stille, nyåndelig revolusjon» anført av dem som er vokst opp uten kristentro.

Stjernetegn er ikke lenger i skuddet, skal man tro den store religionsundersøkelsen «Religion i dagens Norge». I 1998 var oppslutningen om stjernetegn 23 prosent. I 2008 er den sunket til 13 prosent.

Forskere fra ulike fagfelt står bak undersøkelsen, som Vårt Land omtalte i går. I tillegg til å se på oppslutningen rundt de store religionene, belyser også tallmaterialet nordmenns tiltro til alternativbevegelsen. Det er her bare 13 prosent sier at de tror at stjernetegn kan påvirke ens fremtid.

Mirakler: Stjernetegnene skiller seg dermed ut fra de andre «alternativreligiøse elementene», som forskerne kaller slik som reinkarnasjonstro og mirakeltro. Reinkarnasjonstroen har økt fra 13 prosent i 1998 til 15

I flere ukeblader kan vi finne «vårt personlige horoskop». Men stjernetegn er ikke lenger i skuddet, viser en ny undersøkelse.

Faksimile fra Hjemmet

prosent i 2008, mens oppslutningen om mirakler har økt med et lite prosentpoeng for samme periode – til 33 prosent.

24 prosent tror at spåmenn kan se inn i fremtiden, mens 29 prosent tror at noen kan helbrede ved bønn. Undersøkelsen ble foretatt før debatten om «Snåsamannen» Joralf Gjerstad.

Endring. – Vi står i dag ovenfor en mer ideologisk bevisst og målrettet nyåndelighet, hevder forskerne Pål Kjetil Botvar ved Stiftelsen Kirkeforskning og Jan-Olav Henriksen ved Menighetsfakultetet.

Forskerne mener alternativreligiøsiteten er i endring, og at den må deles inn i to grupper: «De nyåndelige» og «de alternativt troende».

Eldre svikter kirken

Undersøkelsen «Religion i dagens Norge» belyser flere sider ved nordmenns tro. Vårt Land 20.08.10

Den sistnevnte gruppen prøver litt av hvert, hvor som helst, og er ikke opptatt av å skille seg ut. Disse har et forhold til religion som i høy grad er basert på det settet av religiøse forestillinger som til enhver tid eksisterer i befolkningen. Og de anvender «den religiøse kapitalen» som fremmes av et mangfold av stemmer inn i offentligheten

inn i bearbeiding av livskriser, skape underholdning, markering av overgangsriter osv.

«De nyåndelige» er derimot meget bevisste på religionen og dens betydning for religiøs identitet, og vil avgrense seg mot tradisjonell religion. Det er denne gruppen forskerne sikter til som fremgangsrisk.

Unge nyåndelige. Aldersprofilen blant de alternativt troende trekker i motsatt retning av det som er tilfellet for de kirkeaktive. De unge er sterkere representert blant de alternativt troende, og spesielt blant de nyåndelige.

– Mye kan tyde på at vi har å gjøre med en form for religiøsitet som snarere forener trekk fra klassisk folkereligiøsitet (fa-

talisme, utenforstyring, mangfold av åndskrefter etc.) med allmenne trekk ved det moderne menneskets tilnærming til religion (utprøving, åpenhet, subjektivt valg etc.)

De alternativreligiøse skiller de seg ut ved å ha en lavere sosial status enn gjennomsnittet av befolkningen. De er klart underrepresentert i Oslo og Akershus, og overrepresentert i Nord-Norge. Men igjen skiller de seg fra den «folkelige New Age», hevder forskerne:

«Den representerer en avantgarde (fortropp) i befolkningen, som består av unge, høyt utdannede og relativt urbane mennesker».

Revolusjon. Forskerne mener dette passer med en tese om at det vokser frem «en stille åndelig revolusjon» etter hvert som avantgarden får sette sitt preg på samfunnet. De bemerker videre at et særegent trekk ved begge de alternativreligiøse gruppene, er at de i høy grad utgjøres av en generasjon som i mindre grad enn tidligere generasjoner har vært omfattet av en kirkekristen sosialisering i hjem og skole.

– Dette er viktig når det gjelder hva som har etablert innholdet i deres religiøse kulturelle kapital: Dermed fremstår ikke en ytre, autoritetsbasert form for kristen tro som umiddelbart mer attraktiv enn andre, mer selvbaserte former for åndelighet som de også måtte ha kjennskap til, skriver forskerne.